

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Кафедра міжнародних економічних відносин та фінансів

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Міжнародна економічна безпека

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів освітнього

ступеня

бакалавр

року набору

2019

молодший бакалавр, бакалавр
чи магістр

галузі знань

29 Міжнародні відносини

шифр і назва галузі знань

спеціальності

292 Міжнародні економічні відносини

шифр і найменування спеціальності

освітня програма /
спеціалізація

Міжнародний бізнес

назва освітньої програми / спеціалізації

статус дисципліни

обов'язкова

обов'язкова чи вибіркова

Харків, 2019 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна безпека» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини галузі знань 29 Міжнародні відносини.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців фахових компетентностей щодо всебічного аналізу видів загроз безпеки на національному та глобальному рівнях і формування цілісного бачення міжнародної економічної безпеки як запоруки нейтралізації цих загроз.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система міждержавних відносин щодо забезпечення міжнародної безпеки в умовах загострення глобальних проблем людства.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Міжнародна система вирішення торговельно-економічних спорів», «Міжнародна економічна діяльність України» та є основою для подальшого засвоєння навчальної дисципліни «Світова політика та Європейська інтеграція».

Мова викладання – українська.

2. ЗПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність навчатися та бути сучасно навченим;

ЗК 2. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, уміння управляти часом;

ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформаційно-аналітичних даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, програмних пакетів загального і спеціального призначення;

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та оцінювання інформації, процесів та явищ з різних джерел з метою виявлення проблем, формулювання висновків (рекомендацій), вироблення рішень на основі логічних аргументів, забезпечення якості виконуваних робіт з урахуванням національних та міжнародних вимог;

ЗК 6. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;

ЗК 7. Уміння бути критичним та самокритичним до розуміння чинників, які справляють позитивний чи негативний вплив на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності та мультикультурності та поваги до них;

ЗК 10. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій;

ЗК 11. Спроможність формалізувати та розв'язувати проблеми, приймати обґрунтовані управлінські рішення на основі взаємоузгодження суспільних, колективних та індивідуальних інтересів;

ЗК 12. Здатність реагувати на зміни в міжнародному бізнес-середовищі та адаптуватись до них на основі використання новітніх підходів до ведення міжнародного бізнесу; адекватно оцінювати і прогнозувати економічні та соціальні явища, системність у прийнятті обґрунтованих рішень.

фахових компетентностей:

ФК 1. Здатність виокремлювати закономірності, характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів;

ФК 2. Розуміння базових категорій, новітніх теорій, концепцій, правил, технологій, методів і принципів функціонування міжнародних економічних відносин і здатність їх застосувати для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК 3. Розуміння сутності й особливостей функціонування моделей економічного розвитку як середовища міжнародного бізнесу;

ФК 4. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо-і макрорівнях та налагоджувати комунікації між ними;

ФК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них;

ФК 6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі;

ФК 7. Здатність застосовувати базові знання, аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин;

ФК 8. Знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками;

ФК 9. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні;

ФК 10. Здатність застосовувати базові знання у сфері міжнародних економічних відносин з використанням нормативно-розпорядчих документів, довідкових матеріалів;

ФК 11. Знання теоретичних основ та практичних навичок оцінювання й аналізу безпекової компоненти міжнародних економічних відносин;

ФК 12. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами;

ФК 13. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності;

ФК 15. Аналіз статистичної та фінансової звітності з метою визначення конкурентних позицій міжнародних бізнес-суб'єктів;

ФК 17. Уміння обґрунтовувати результати поточного та перспективного аналізу щодо кон'юнктури світових ринків і готувати аналітичні звіти;

ФК 18. Організація діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу в умовах глобалізації та регіоналізації на основі застосування методів, інструментів та механізмів інтеграції у глобальні та регіональні ланцюги створення доданої вартості.

програмних результатів навчання:

ПРН 1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН 2. Мислити креативно та критично, володіти навичками самоаналізу, самоменеджменту, самовдосконалення, тайм-менеджменту, критично оцінювати наслідки продукованих ідей.

ПРН 3. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження, аналізу та синтезу, структурно-системного аналізу, систематизувати набуті знання, робити узагальнення і висновки на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу та ресурсів;

ПРН 4. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;

ПРН 5. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземними мовами, фахово використовувати економічну термінологію;

ПРН 6. Розробляти та реалізовувати міжнародні проекти, працювати в проектних групах, мотивувати людей і рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально та свідомо, відстоювати національні інтереси з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин;

ПРН 9. Виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію про зовнішнє та внутрішнє середовище міжнародного бізнесу; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на процеси та явища у світовому господарстві; формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 11. Спроможність здійснювати діяльність у багатонаціональному середовищі з урахуванням культурологічних особливостей представників бізнес-кіл різних країн; розуміти детермінанти впливу на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності);

ПРН 13. Уміння орієнтуватися у сучасному бізнес-середовищі на основі розуміння та застосовування базових знань основних нормативно-правових актів і довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів при здійсненні господарської діяльності у сфері міжнародного бізнесу;

ПРН 14. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування середовища міжнародних відносин та моделей економічного розвитку і впливу міжнародного бізнесу на розвиток національних економік країн світу;

ПРН 15. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з урахуванням їх основних форм, зокрема: міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних

валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій;

ПРН 17. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції світогосподарського розвитку; визначати механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів; обґрунтовувати методи, інструменти та механізми інтеграції у глобальні та регіональні ланцюги створення доданої вартості.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність безпеки у сучасних міжнародних відносинах

Наукова та політична актуальність курсу «Україна в системі міжнародної безпеки». Предмет, методи та основні завдання курсу. Сучасні світові процеси (глобалізація та регіоналізація міжнародних відносин) та їх вплив на сутність безпеки. Базові та сучасні концепції міжнародної безпеки. «Національна безпека», «регіональна безпека» та «міжнародна безпека». Сутність системи міжнародної безпеки.

Тема 2. Роль міжнародних організацій в формуванні та трансформації системи міжнародної безпеки

ООН як провідна глобальна організація забезпечення міжнародної безпеки: історія створення та розвиток. Органи ООН з підтримки миру та безпеки (Рада Безпеки, Генеральна Асамблея, Міжнародний суд ООН). Роль ОБСЄ в системі міжнародної безпеки: від наради до організації. Пріоритетні напрямки діяльності ОБСЄ з підтримки безпеки та миру. Місце НАТО у формуванні сучасної системи міжнародної безпеки. Еволюція концептуальних засад НАТО у постбіполярний період. Роль Європейського Союзу в системі міжнародної безпеки. Особливості реалізації спільної політики безпеки та оборони ЄС на сучасному етапі.

Тема 3. Міжнародний контроль і заходи зі зміцнення довіри між країнами.

Міжнародний контроль як особливий вид діяльності суб'єктів міжнародного права за дотриманням права міжнародної безпеки та загальносвітового правопорядку. Заходи зі зміцнення довіри на універсальному, регіональному та двосторонніх рівнях. Гуманітарна інтервенція, як позитивна діяльність, направлена на підтримання загальносвітового правопорядку, з використанням сили до сторони, що порушує норми та принципи міжнародного права. Миротворчі місії як інструментарій щодо забезпечення миру та стабільності між конфліктуючими сторонами. Використання міжнародних коаліцій, та санкцій країн, які входять до них, на уряд країни правопорушника.

Тема 4. Україна в системі міжнародної безпеки

Участь України в європейських структурах та співпраця з ними.

СНД та його роль в підтриманні безпеки на пострадянських теренах. Організація договору про колективну безпеку (ОДКБ) та Шанхайська організація співробітництва (ШОС). Ставлення України до питання участі в цих організаціях. Зони небезпеки і конфліктів на теренах СНД – придністровська, кавказька, азійська. Роль України в урегулюванні регіональних конфліктів. Кримський півострів як потенційна «гаряча точка» України.

Україна в регіональних організаціях (ЦЄІ, ГУАМ, ОЧЕС тощо).

Тема 5. Європейська система безпеки

Європейська конструкція безпеки – НАТО, КБСЄ/ОБСЄ, Рада Європи. Механізми спільної зовнішньої політики та оборони ЄС. Етапи формування європейської безпеки. Європейський Союз і сучасний стан системи європейської безпеки. Органи і організації, які входять в систему забезпечення європейської безпеки. Формування єдиної політики в сфері безпеки і оборони. Співвідношення понять «європейська безпека» і «національна безпека» країн-членів ЄС. Особливості національних систем безпеки країн Європейського Союзу. Проблеми забезпечення європейської безпеки в умовах глобалізації.

Тема 6. Міжнародна економічна безпека

Сутність і класифікаційні характеристики економічної безпеки. Порогові значення індикаторів міжнародної економічної безпеки. Внутрішні та зовнішні загрози національної економічної безпеки. Нові загрози безпеки. Формування єдиного глобального ринку факторів виробництва, зростання міграції робочої сили в розвинені країни. Поява тенденції концентрації інтелектуального капіталу в обмеженій кількості країн. Розширення сфери впливу підконтрольних розвиненим країнам світових фінансових і економічних інститутів. Виникнення можливості «ланцюгової реакції» економічних криз через взаємозалежність національних економік. Порушення цілісності національних господарських комплексів, у зв'язку із сепаратизмом. Активізація застосування економічних санкцій.

Тема 7. Галузева орієнтація міжнародної безпеки

Поняття енергетичної безпеки. Нерівномірність розміщення енергетичних ресурсів. Структура споживання енергетичних ресурсів по регіонах світу. Фактори виникнення і розвитку загроз енергетичній безпеці. Проблеми продовольчої безпеки. Критерії оцінки продовольчої безпеки на національному та міжнародному рівнях. Екологічні аспекти економічної безпеки. Економічна оцінка екологічних збитків та природоохоронних заходів.

Тема 8. Міжнародна безпека форм міжнародних економічних відносин

Основні загрози фінансової безпеки. Податкова складова фінансової безпеки. Значення податково-бюджетної політики в забезпеченні фінансової безпеки. Зовнішній борг як загроза економічної безпеки. Інвестиційна безпека. Заходи по запобіганню втечі капіталу за кордон. Основні загрози економічної безпеки в регіональному розрізі: диспропорції в рівні соціально-економічного розвитку і регіональний сепаратизм. Технологічна залежність. Загроза техногенних катастроф. Технології подвійного призначення і проблема їх поширення в неблагополучних регіонах світу. Демографічні загрози економічної безпеки. Неконтрольована міграція та біженці.

Тема 9. Міжнародна інформаційна безпека

Універсальність інформаційного простору. Застосування міжнародних стандартів в інформаційній сфері. Декларація ЮНЕСКО про керівні принципи по використанню мовлення через супутники для вільного поширення інформації, розвитку освіти і розширення культурних обмінів (1972 р.). Окінавська Хартія глобального інформаційного суспільства (2000 р.). Впорядкування глобальної інформаційної інфраструктури. Кіберзагрози глобальної економіки. Регулювання інформаційних відносин в період воєнних дій. Правове регулювання дотримання авторських прав у мережі Інтернет і міжнародного співробітництва боротьби з комп'ютерним піратством. Питання суверенітету в глобальній мережі Інтернет.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																				
	денна форма										заочна форма										
	повна					скорочена					повна					скорочена					
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				усього	у тому числі				усього	у тому числі				
Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ		СРС	Л	СЗ	ПЗ		ЛЗ	СРС	Л	СЗ	ПЗ
Тема 1. Сутність безпеки у сучасних міжнародних відносинах																20	2				18
Тема 2. Роль міжнародних організацій в формуванні та трансформації системи міжнародної безпеки																18					18
Тема 3. Міжнародний контроль і заходи зі зміцнення довіри між країнами																20					20
Тема 4. Україна в системі міжнародної безпеки																20			2		18
Тема 5. Європейська система безпеки																22	2		2		18
Тема 6. Міжнародна економічна безпека																22	2		2		18
Тема 7. Галузева орієнтація міжнародної безпеки																18					18

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																											
	денна форма										заочна форма																	
	повна					скорочена					повна					скорочена												
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі								
Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС					
Тема 8. Міжнародна безпека форм міжнародних економічних відносин																					22			2				20
Тема 9. Міжнародна інформаційна безпека																					18	2						16
Усього годин / кредитів ECTS																					180	8		8				164

4.2. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023	
		осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна
Денна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна скорочена	Лекційні заняття		2	6					
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття		2	6					
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів		56	108					
	Усього годин		60	120					

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Теми дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна		заочна	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Сутність безпеки у сучасних міжнародних відносинах	Поняття права міжнародної безпеки та генезис його розвитку у системі міжнародного права				2
Тема 2. Роль міжнародних організацій в формуванні та трансформації системи міжнародної безпеки	Роль міжнародних організацій в формуванні та трансформації системи міжнародної безпеки				
Тема 3. Міжнародний контроль і заходи зі зміцнення довіри між країнами	Міжнародний контроль і заходи зі зміцнення довіри між країнами				
Тема 4. Україна в системі міжнародної безпеки	Україна в системі міжнародної безпеки				
Тема 5. Європейська система безпеки	Європейська система безпеки				2
Тема 6. Міжнародна економічна безпека	Міжнародна економічна безпека				2
Тема 7. Галузева орієнтація міжнародної безпеки	Галузева орієнтація міжнародної безпеки				
Тема 8. Міжнародна безпека форм міжнародних економічних відносин					
Тема 9. Міжнародна інформаційна безпека	Міжнародна інформаційна безпека				2
Усього					8

Лекційний матеріал доступний на Порталі навчальних ресурсів інституту :
<https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=2250>

5.2. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

5.3. Теми практичних занять

Теми дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		денна		заочна	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Сутність безпеки у сучасних міжнародних відносинах	Поняття права міжнародної безпеки та генезис його розвитку у системі міжнародного права				
Тема 2. Роль міжнародних організацій в формуванні та трансформації системи міжнародної безпеки	Роль міжнародних організацій в формуванні та трансформації системи міжнародної безпеки				
Тема 3. Міжнародний контроль і заходи зі зміцнення довіри між країнами	Міжнародний контроль і заходи зі зміцнення довіри між країнами				
Тема 4. Україна в системі міжнародної безпеки	Участь Україна в системі міжнародної безпеки				2
Тема 5. Європейська система безпеки	Європейська система безпеки				2
Тема 6. Міжнародна економічна безпека	Міжнародна економічна безпека				2
Тема 7. Галузева орієнтація міжнародної безпеки					
Тема 8. Міжнародна безпека форм міжнародних економічних відносин					2
Тема 9. Міжнародна інформаційна безпека	Міжнародна інформаційна безпека				

Теми дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		денна		заочна	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Усього					8

Завдання до практичних занять наведено на Порталі навчальних ресурсів інституту : <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=2250>.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять рекомендованої літератури.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування (тести наведено у системі дистанційного навчання інституту).
5. Контрольна перевірка кожним слухачем особистих знань, питання для самоконтролю.

Завдання до самостійної роботи за темами:

Тема 1. Сутність безпеки у сучасних міжнародних відносинах.

1. Національна безпека», «регіональна безпека» та «міжнародна безпека».
2. Сутність системи міжнародної безпеки.
3. Сучасні загрози та виклики національній та міжнародній безпеці.
4. Місце України в системі міжнародної та регіональної безпеки.

Тема 2. Роль міжнародних організацій в формуванні та трансформації системи міжнародної безпеки.

1. Органи ООН з підтримки миру та безпеки (Рада Безпеки, Генеральна Асамблея, Міжнародний суд ООН).
2. Пріоритетні напрямки діяльності ОБСЄ з підтримки безпеки та миру.
3. Місце НАТО у формуванні сучасної системи міжнародної безпеки.
4. Еволюція концептуальних засад НАТО у постбіполярний період.
5. Особливості реалізації спільної політики безпеки та оборони ЄС на сучасному етапі.

Тема 3. Міжнародний контроль і заходи зі зміцнення довіри між країнами як фактор стабільності безпеки у світі.

1. Заходи зі зміцнення довіри на універсальному, регіональному та двосторонніх рівнях.
2. Миротворчі місії як інструментарій щодо забезпечення миру та стабільності між конфліктуючими сторонами.

3. Гуманітарна інтервенція, як позитивна діяльність, направлена на підтримання загальносвітового правопорядку, з використанням сили до сторони, що порушує норми та принципи міжнародного права.

4. Використання міжнародних коаліцій, та санкцій країн, які входять до них, на уряд країни правопорушника.

Тема 4. Україна в системі міжнародної безпеки.

1. Організація договору про колективну безпеку (ОДКБ) та Шанхайська організація співробітництва (ШОС).

2. Ставлення України до питання участі в цих організаціях.

3. Україна в регіональних організаціях (ЦЄІ, ГУАМ, ОЧЕС тощо).

4. Зони небезпеки і конфліктів на теренах СНД – придністровська, кавказька, азійська.

5. Роль України в урегулюванні регіональних конфліктів.

6. Кримський півострів як потенційна «гаряча точка» України.

Тема 5. Європейська система безпеки.

1. Європейська конструкція безпеки – НАТО, КБСЄ/ОБСЄ, Рада Європи.

2. Механізми спільної зовнішньої політики та оборони ЄС.

3. Органи і організації, які входять в систему забезпечення європейської безпеки.

4. Формування єдиної політики в сфері безпеки і оборони.

5. Співвідношення понять «європейська безпека» і «національна безпека» країн-членів ЄС.

6. Проблеми забезпечення європейської безпеки в умовах глобалізації.

Тема 6. Міжнародна економічна безпека.

1. Порогові значення індикаторів міжнародної економічної безпеки.

2. Нові загрози безпеки.

3. Розширення сфери впливу підконтрольних розвиненим країнам світових фінансових і економічних інститутів.

4. Виникнення можливості «ланцюгової реакції» економічних криз через взаємозалежність національних економік.

5. Порушення цілісності національних господарських комплексів, у зв'язку із сепаратизмом.

Тема 7. Галузева орієнтація міжнародної безпеки.

1. Нерівномірність розміщення енергетичних ресурсів.

2. Фактори виникнення і розвитку загроз енергетичній безпеці.

3. Критерії оцінки продовольчої безпеки на національному та міжнародному рівнях.

4. Економічна оцінка екологічних збитків та природоохоронних заходів.

Тема 8. Міжнародна безпека форм міжнародних економічних відносин.

1. Податкова складова фінансової безпеки. Значення податково-бюджетної політики в забезпеченні фінансової безпеки.
2. Заходи по запобіганню втечі капіталу за кордон.
3. Технологічна залежність.
4. Загроза техногенних катастроф.
5. Технології подвійного призначення і проблема їх поширення в неблагополучних регіонах світу.
6. Демографічні загрози економічної безпеки.

Тема 9. Міжнародна інформаційна безпека.

1. Декларація ЮНЕСКО про керівні принципи по використанню мовлення через супутники для вільного поширення інформації, розвитку освіти і розширення культурних обмінів (1972 р.).
2. Впорядкування глобальної інформаційної інфраструктури.
3. Регулювання інформаційних відносин в період воєнних дій.
4. Питання суверенітету в глобальній мережі Інтернет.

Форми (види) завдань, які студент має виконати самостійно:

- робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел (навчальних видань, періодичної та наукової літератури, довідників, відео-матеріалів тощо) при підготовці до практичних занять; вивчення нормативно-законодавчої та правової бази; опрацювання Інтернет-ресурсів за певною проблематикою навчальної дисципліни;
- підготовка з обраної теми доповіді, презентації;
- самостійне опрацювання тестів відповідно до теми практичного заняття; самостійне розв'язання типових задач, ситуаційних вправ; підготовка до поточного та підсумкового контролю);
- аналіз конкретної виробничої, технологічної, проблемної ситуації та підготовка відповідних аналітичних матеріалів.

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом.

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

8.2. Схема нарахування балів для студентів заочної форми навчання

Навчальні роки	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 36)			Підсумковий контроль	Сума
	усього	у тому числі за видами активності			
		вид 1	вид 2		
2019/2020	10		10		
2020/2021	50	50			
Разом	60	50	10	40	100

Види активності студента з навчальної дисципліни протягом семестру:

1. Самостійне опрацювання завдань відповідно до тем дисципліни.
2. Відвідування аудиторних занять.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи оцінювання:

Поточний контроль:

- для студентів заочної форми навчання: оцінювання аудиторної роботи, оцінювання результатів самостійного вирішення практичних завдань, виконання робіт аналітичного спрямування.

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання програми дисципліни (відпрацювання всіх практичних занять) і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше 36 балів.

Підсумковий контроль:

- для студентів заочної форми навчання: письмовий екзамен.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела інформації

1. Безпека людини у сучасних умовах : монографія / В. В. Березуцький, Н. Л. Березуцька, А. О. Богодист та ін. ; за загальною редакцією професора В. В. Березуцького. – Харків : ФОП Мезіна В. В., 2018. – 208 с.

2. Власюк О. С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : вибрані наукові праці / О. С. Власюк. – Київ : Національний інститут стратегічних досліджень, 2016. – 528 с.

3. Правові засади інформаційної безпеки України : монографія / П. Д. Біленчук, Л. В. Борисова, І. М. Неклонський., В. О. Собина ; за редакцією П. Д. Біленчука – Харків: 2018. – 289 с.

10.2. Додаткові джерела інформації

4. Ниязов Х. Национальная безопасность и национальные интересы : взгляд из Запада и США / Х. Ниязов // Гілея : науковий вісник. – 2017. – Випуск 117. – С. 295 – 300.

5. Шемчук В. В. Основні напрями міжнародного співробітництва / В. В. Шемчук // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Юридичні науки. – 2018. – № 2. – Том 29 (68). – С. 125-130.